

In de koelcel met poolreiziger Dixie Dansercoer "Van warmte word ik lui"

Onder het mom van 'een beetje beweging kan geen kwaad' vertrekken spitsbroeders Dixie Dansercoer en Alain Hubert op 9 februari voor een 2400 kilometer lange voettocht dwars over de Noordpool. Deze expeditie met de welluidende naam *The ultimate arctic crossing* zou de langste volledig autonome oversteek van de Arctische Oceaan ooit zijn. Gekkenwerk volgens velen, maar de twee avonturiers denken dat ze het in 100 dagen kunnen klaren.

Dixie Dansercoer is eigenlijk maar een tenger mannetje, allesbehalve wat je zou verwachten als je zijn heroïsche verhalen leest van zijn barre tocht over de Zuidpool, nu vier jaar geleden. Samen met bergbeklimmer Alain Hubert legde hij destijds 3924 kilometer te voet af op het Antarctische ijs, soms voortgetrokken door *parafols*, sledes aangedreven door grote windzeilen. Honderd dagen van stilte, extreme kou en solitarisme, want overdag ploeterden Dansercoer en Hubert vaak kilometers van elkaar verwijderd op eigen houtje door sneeuw en ijs en spraken niet of nauwelijks met elkaar. "Het ultieme avontuur, de grootste uitdaging die ik ooit ben aangegaan", zo omschreef Dansercoer toen zijn expeditie.

Het verhoopte heroïsme bleef niet uit en wakkerde zijn fascinatie voor het bedwingen van onmogelijke ijsvlaktes alleen maar aan. Eind '99 beklom hij samen met bergbeklimmer Rudy Van Snick de Mount Vinson, een van de hoogste pieken van Antarctica, om daar op de top het nieuwe millennium in te luiden. Tussendoor liet hij zich bij wijze van huwelijksreis samen met echtgenote Julie Brown uit een vliegtuigje droppen boven de sneeuwvelden van Alaska en beklom hij regelmatig hier en daar een berg om in vorm te blijven. De ogenschijnlijk tengere Dixie die tegenover me zit, is in werkelijkheid een pezige bundel spieren, afgetraind als een wedstrijdpaard, trappelend van ongeduld om te beginnen aan de poolwandeling van de Nieuw-Siberische Eilanden tot aan Ward Hunt in het uiterste noorden van Canada.

DIXIE DANSERCOER: "Deze oversteek is totaal anders dan die van vier jaar geleden. De Noordpool is een oceaanklakte, bij Antarctica spreek je echt van een continent. Omdat de noordkap een oceaan is, zit er veel meer beweging in het oppervlak, je wandelt eigenlijk over een reusachtige drijvende ijsschots. Het noordelijk pakij is onstabiel, door de stroming en compressie-

zones: wordt het ijs op en over elkaar geschoven waardoor je dus allesbehalve een vlakke ondergrond krijgt. Soms zullen we stukken open zeewater moeten overbruggen. In februari zijn de stromingen het minst gunstig; je kan bijvoorbeeld een tiental kilometers skiën, 's avonds je tent opzetten om dan 's morgens vast te stellen dat je weer 10 kilometer bent teruggedreven. In maart zou het wat moeten beteren, dan kunnen we beginnen opschieten.

»Het licht is ook zoets. Op Antarctica was het de hele dag licht, nu beginnen we met vier uur per dag. Tegen het einde van de tocht zal het helemaal niet meer donker zijn. Ook zal de temperatuur oplopen, in het begin is dat gemiddeld -40 graden, in mei is dat hooguit -10 of -5."

Je blijft het zoeken in de extreme kou. Wat is daar zo fantastisch aan?

DANSERCOER: "Ik weet dat mijn talenten tot uiting komen in de kou, dat is waar ik goed in ben. Dus blijf ik daar mee bezig. Een goeie voetballer gaat op het hoogtepunt van z'n carrière ook niet plotseling biljarten. Daarbij is die extreme koude m'n grote liefde, ik vertoef er nu eenmaal graag in. Ik sta momenteel superscherp, ik hou me enorm met deze zaken bezig. Op zo'n moment bereik je pieken. Dat heb ik nu. Warme landen trekken me niet aan. Ik reis veel en kom regelmatig in Afrika, waar het prachtig is, maar van warmte word ik lui. Bij hoge temperaturen daalt m'n energie."

Veel mensen verklaren jullie goed gek om zo'n schier onmogelijke expeditie te ondernemen. Je kan het nog zo goed voorbereiden, het blijft een gok.

DANSERCOER: "Ik denk het niet. Vorig jaar heeft een Noor voor het eerst een deel van de Noordpool met behulp van een zeil overgestoken, en dat ging. Bij andere expedities is daar nooit aan gedacht, of ze hebben het niet aangedurfd."

Heeft die Noor het gebruik van de para-

foil afgekeken van jullie Zuidpooltocht?

DANSERCOER: "Dat weet ik niet. Bij dit soort expedities is er nu eenmaal een constante zucht naar primeurs. Deze Noor wist dat we de oversteek van de Noordpool gingen ondernemen en hij heeft in alle haast een expeditie op het getouw gezet om ons voor te zijn. Er is een soort van onuitgesproken regel om niemand te vertellen waar je mee bezig bent, maar ik weiger daaraan mee te doen. Van mij mag iedereen weten wat ik van plan ben. Er is wel degelijk competitiedrang in dit wereldje. De Noor wilde graag eerst zijn, maar hij ging te snel te werk en heeft moeten opgeven. Maar naar aanleiding van zijn ervaring en onze eigen trainingen op het noordpoolijs zijn we er zeker van dat deze oversteek mogelijk is.

»Je moet uiteraard erg voorzichtig zijn en niet altijd te snel vooruit willen gaan. Je bent afhankelijk van de natuurgrillen, soms zullen we kilometers kunnen zeilen, soms wordt het wandelen of varen. Het zal hoe dan ook een stuk lastiger zijn dan de Zuidpool. Fysisch is het zwaarder, maar daardoor worden we ook een stuk meer geëntertand. Er is meer afleiding."

Op de Zuidpool was je na twee weken 'leeggedacht' zei je. Heb je je beter voorbereid op de monotonie?

DANSERCOER: "Ik lees veel over mensen die dezelfde soort uitdagingen aangaan als ik. Niet de helden uit vroegere tijden, de echte *vibes* krijg ik van mensen die in deze tijd leven, onder dezelfde omstandigheden als ik hun weg moeten vinden. Ik kan werkelijk opkijken naar mensen, vroeger al bij het windsurfen, wat ik jarenlang op internationaal niveau heb gedaan. Maar ik vraag me meteen af hoe ik tot eenzelfde resultaat kom en ik handel er dan ook naar. Wie is de mens achter de sportman, de kunstenaar, maar bijvoorbeeld ook achter de gevangene? Mensen die intens leven, niet enkel door prestaties maar door hun gedachtegang.

Dixie Dansercoer

»Zo gaf ik in de gevangenis van Leuven een cursus. Het was een onbekende wereld voor mij en onbewust had ik nogal wat vooroordelen. Door er regelmatig te komen, leerde ik veel over de manier van leven van mensen in afzondering, die iedere dag met een enorme dosis monotonie te maken hebben. Daar kan ik me aan spiegelen. Begrip opbrengen voor de gedetineerden lukte niet altijd, maar dat hoeft voor die mensen ook niet. Ze weten dat ze iets hebben uitgestoken en daardoor sta je in discussies al een stap verder. Ergens heerst er in de gevangenis een enorme vorm van sereniteit. Het lijkt een vreemd woord voor zo'n plaats, maar ik voelde het zo aan. Er zitten mensen bij die zich vrijwillig laten opsluiten, omdat ze anders goed beseffen dat ze in de maatschappij niet goed kunnen functioneren.

»Voor de mentale voorbereiding van deze expeditie haal ik daar veel inspiratie uit. Een aantal gevangenen heeft iets in m'n boekje geschreven. Dat neem ik straks mee. Er staan teksten, gedachten, wat humor in. Niet alleen van gedetineerden, ook van familie en vrienden. Dat geeft stof tot nadenken en zou me geestelijk actief moeten houden tijdens de lange dagen op het poolijs. Ook muziek is heel belangrijk. Het doorbreekt de sleur. Ik neem een MP3-speler mee, maar kan in het begin niet veel meer dan een halfuurtje per dag luisteren. We moeten zuinig omgaan met energie. Als we wat verder zijn, kunnen we gebruikmaken van zonne-energie.

Waarom moet deze trip ook nu weer per se in 100 dagen lukken?

DANSERCOER: "Omdat we denken dat het haalbaar is. Maar avontuur moet avontuur blijven. Als we een mooie, vlakke ondergrond hebben, kunnen we opschieten, als het tegenzit, kan het langer duren dan die 100 dagen. Zolang we het ongeveer halen, is het goed. Daarom is het belangrijk dat we niet later vertrekken dan begin februari. Anders komen we veel te veel water tegen en dat vertraagt de reis enorm."

De sledes die jullie trekken, wegen in het begin zo'n 180 kilo, naar het schijnt het maximum dat één man kan slepen. Hoe train je daarvoor?

DANSERCOER: "Ik ben meer dan een jaar bezig m'n fysiek langzaam op te bouwen. We

trainen onder andere met zware gewichten rond het middel. Er is een speciaal programma voor ons opgesteld, op basis van de videobeelden van onze eerste tocht. Het is vooral gericht op kracht en uithoudingsvermogen. Qua voeding nemen we stukje bij beetje meer vetten in. Dat vet moet tussen de spieren gaan zitten, maar niet in de vorm van een Michelin-bandje. We moeten bovendien het minimum aan voedsel meenemen, dus zoeken we voeding met zo veel mogelijk calorieën maar zo min mogelijk gewicht. We experimenteren trouwens met verschillende vetten. Ik wil dit keer geen vlees meer, in tegenstelling tot Alain die geen vegetariër is. We hebben nu vooral vette vis bij ons; zalm en dergelijke. Het is een heel gepuzzel omdat het zo goed als niets mag wegen. Maar uiteindelijk bestaat de 185 kilo bagage toch uit zo'n 100 kilo voedsel.

»Maar de kracht die je nodig hebt, is voor 80 procent mentaal. Uiteraard is het handig dat je van nature lichamelijk sterk bent, maar dat kan je trainen. Verder is het belangrijk dat je ervaring opdoet. We hebben heel veel geoefend op het ijs. Je moet weten wanneer je moet eten en slapen, wanneer het koudste moment van de dag komt en hoe je met je materiaal moet omgaan. Dat is een kwestie van jaren."

Dit keer zal je in plaats van vriendelijke pinguïns, minder aabare ijsberen tegenkomen. In een boom klimmen gaat niet, dus misschien moet je er wel een neerknallen.

DANSERCOER: "De enige reden om een beer te doden, is wanneer mijn leven werkelijk in gevaar is, maar uiteraard hoop ik dat het nooit zover komt. Tenslotte ben ik als mens niet in mijn natuurlijke biotoop, die beer wel. Wat heb ik daar in die beer z'n ogen in hemelsnaam te zoeken? Hij heeft gelijk als hij zich agressief tegenover ons gedraagt."

Wat kost zo'n expeditie nu eigenlijk?

DANSERCOER: "Veel. Hoeveel precies kan ik niet zeggen, maar het ligt om en bij de 500.000 euro."

De poolexpeditie heeft ook een wetenschappelijke kant.

DANSERCOER: "Ja, het is niet alleen een vorm van grote egotripperij, er zit ook wel wat ethiek in dit dossier. Op de noordelijke ijskap zitten we aan de bron van de *global change*. Daar willen we veel aandacht aan besteden. Er gebeuren rare dingen met ons klimaat, die al dan niet wetenschappelijk bewezen kunnen worden. We willen wat veldwerk verrichten, de dikte van het ijs meten

en de verandering van de windrichtingen en stromingen proberen vast te stellen. We zijn natuurlijk maar pseudo-wetenschappers en ons veldwerk zal heel wat tijd nodig hebben om verwerkt te worden en te resulteren in onweerlegbare bewijzen. Intussen gaat de mensheid toch maar heel onbewust om met de industrialisatie en dergelijke. Er moet dan ook nu gehandeld worden. We hopen via de website en de pers informatie door te geven en een bijdrage te kunnen leveren aan het onderzoek naar het smelten van de ijskap en de opwarming van de aarde. Zonder daarbij hard op tafel te willen kloppen.

»Als je meedoet aan zo'n expeditie, sta je automatisch in de kijker. De groenen, Greenpeace en anderen verwachten van je dat je luidkeels om aandacht zal roepen voor de goede zaak. Maar ik geloof daar niet in; hoe harder je schreeuwt, hoe kleiner je geloofwaardigheid. De zachte aanpak is de meest toegankelijke.

»Aan deze tocht zit ook een educatief project vast. Het is vrij complex, maar *au fond* gaat het om een bewustwording waarbij mensen dieper gaan nadenken over wat ze zomaar op hun bord gesmeten krijgen. Het gaat onder andere om water- en energieverbruik."

Tegenwoordig zijn er heel wat toeristische trips naar de Zuidpool te boeken. En je kan voor veel geld met een luxe-ijsbreker de Noordpool overzwalpen. De aandacht die je krijgt met deze expeditie wakkert de lust om extreme oorden op te zoeken bij veel mensen aan.

DANSERCOER: "Dat is een ontwikkeling die niet meer te stoppen is, helaas. Als je dat wil tegenhouden, manoeuvreer je jezelf in de marge. De mondialisering is een feit, dat moet je aanvaarden. Als het tenminste gebeurt met de nodige ethiek. Wanneer je een vergelijkende studie maakt van de impact van mensen die op reis gaan naar de Noordpool en van de massa's die naar Peru of Bolivia trekken, dan is de vervuilingfactor dezelfde. Er moet voor beide tenslotte een vliegtuig ingezet worden. Alleen wordt er waarschijnlijk minder vervuild op de Noord- en Zuidpool, omdat er veel energie in de ecologische bewustwording van die toeristen wordt gestoken. Er kan daar gewoonweg niets achtergelaten worden. Er ligt ook niets, op Antarctica zijn nog stukken waar nooit een mens geweest is.

»Wat dat betreft, vind ik dat de Noren vrij schandalig bezig zijn. Die scharrelen rond op de Noordpool en laten er van alles achter. Zodra hun expeditie in gevaar komt en ze sneller moeten vorderen, dumpen ze hun spullen. Zonder enige schaamte. Dat doen wij niet – dat kan ook niet, vind ik. Als de Noord- en de Zuidpool dan toch nog staan voor puurheid en zuiverheid, ligt daar de

grens."

Begin mei verwacht je vrouw jullie eerste kind. Je krijgt nogal wat kritiek omdat je kiest voor deze expeditie en niet voor de geboorte van je kind.

DANSERCOER: "Ik weet het. Men mag dat van mij gerust bekritisieren. Ik ga graag de confrontatie aan met mensen met een sterke opinie, omdat ik er zelf een heb. Toen ik naar de Zuidpool vertrok, vonden velen het ook een schande dat ik m'n drie kinderen uit m'n eerste huwelijk zo

lang alleen liet om m'n eigen kick te kunnen beleven. Ik wil eens in het huishouden van deze mensen kijken en zien wat de vader daar met z'n kinderen uitsteekt. Het is makkelijk om als zogenaamde verantwoordelijke ouder een ander te beschimpen. Ieder heeft z'n leven.

»Als ik aan m'n drie kinderen vraag wat ze van deze reis vinden, krijg ik alleen maar positieve reacties. Ze vinden het fantastisch dat hun vader naar de Noordpool trekt. Ik probeer ze mee te geven hoe geweldig het is wanneer je als mens met een droom kan leven en hoe je die kan waarmaken. Hopelijk zullen ze later zelf niet ineenkrimpen en vervlakken in deze maatschappij die zoveel regels oplegt. Dat onconventionele leven, zonder meteen een oproerkraaijer te zijn, wil ik ze proberen mee te geven. Je moet stoppen als het licht op rood staat, je moet werken en geld verdienen, maar je moet je eigen belang niet vergeten.

»Passie is een van de sleutelwoorden in m'n leven. Straks zien m'n kinderen hun vader terug, die blaakt van nieuwe energie. Ik probeer alles met grote intensiteit te beleven, ook thuis. Dat wat ik terugkrijg op dat kleine stukje expeditie, gebruik in mijn hele verdere leven. Ik ben, denk ik, niet vatbaar voor de theorie dat hoe meer je doet, hoe meer je wil en hoe minder intens alles wordt. Ik draai het om; hoe intenser, hoe bewuster ik me daarvan ben.

»Op de pool word je overdonderd door een zee van tijd. Je denkt na tot er niets meer te denken valt, je bent alleen in de natuur, dagen en dagen lang. Dat creëert nieuwe emoties. Daarbij word je iedere dag geconfronteerd met je kracht, je uithoudingsvermogen. Hoeveel kan je lichaam aan, hoe drijf je

het toch weer het over die grens? Dat zijn leerrijke zaken om aan je kinderen mee te geven. Fierheid is een mooie zaak. Toen bleek dat Julie zwanger was, hebben we dagenlang over deze tocht gepraat. Ze heeft er geen enkel probleem mee dat ik nog op het ijs sta als ze moet bevallen, ze zou niet anders willen. Straks zal ik er volledig zijn voor dat kind, nu zal ik dat ene moment missen. Dat is dan maar zo."

Je werkte samen met je vrouw bij Sabena, maar je bent gestopt voor het faillissement werd uitgesproken.

Tegenwoordig geven jullie samen cursussen naar aanleiding van je reiservaringen. Wat heb je zoal te vertellen?

DANSERCOER: "Ik heb dertien jaar als steward bij Sabena gewerkt en dus veel van de wereld gezien. Al vliegende heb ik m'n vrouw leren kennen. Ze is Amerikaanse en werkte als airhostess voor een andere maatschappij. Toen ze naar België verhuisde, is ze ook bij Sabena gaan werken. Ik heb m'n job als steward altijd graag gedaan, maar de laatste tijd veranderde de sfeer toch wel erg. Mensen worden onbeschofter en ongeduldiger. En het Sabena-personeel was vaak aan het klagen. Dus begon ik mijn aantal vluchten af te bouwen.

»Na de zuidpoolexpeditie ontstond het idee om die trainingen te geven, en dat zijn we nu kalmpjes aan het opbouwen. Het zijn cursussen over onder meer motivatie. We werken vooral in het bedrijfsleven. We proberen mensen te doen nadenken over wat ze nu écht willen. Het klinkt misschien plat, maar daar komt het wel op neer. Onthaasten is zo'n verschrikkelijke term geworden, die je eigenlijk al niet meer mag bezigen, maar we hebben zelfs geen tijd om na te denken over hóé we willen onthaasten. Wij geven een aantal trucs en tips om mensen te motiveren hun dromen te realiseren. Er wordt ons continu zo veel aangeboden, er zijn zo veel keuzes dat we verloren lopen. Die overdosis aan reclame en mogelijkheden wordt heel snel opgenomen en verteerd. Maar voor wat niet visueel wordt vertegenwoordigd, hebben we geen oog meer. Soms hebben mensen maar een klik nodig, lezen ze ergens een zinnetje of zien ze iets en wordt het ze ineens duidelijk."

Jij zal nooit rustig in je zetel gaan zitten na je nine to five-job.

DANSERCOER: "Onmogelijk. En als ik dan toch verplicht zou worden, doordat ik bijvoorbeeld in een rolstoel terechtkom, dan zal ik een manier zoeken om van zeven tot vier te werken, zodat ik geen files heb en 's morgens als ik zin heb naar de zonsopgang kan kijken."

Tekst: Joanie de Rijke

Portret Dixie: Jean Van Cleemput

